

קונטרס דעת תורה השמר לך "פענך" חלק ג' מספר אבן מקיר תזעק

אור הזוהר 539 ★ אדר א' תשע"ד
מפעל הזוהר העולמי
 בנשיאות כ"ק אדמו"ר מהאלמין שליט"א מחבר למעלה מאלף ספרים טל: 0527651911
 גרוכ"י הצריקים אומרים ללמור זוהר הקדוש

סיפורי מעשיות על כשרות המאכלים בהמשכים

עצה טובה מהצה"ק ר' אהרן ראטה זצ"ל בעל שומר אמונים, טהרת הקודש ועוד

מה נאמר ומה נדבר בענין השוחטים, היות היום שנמצאו קלי דעת בעוה"ר, אוי לנו מה שאנחנו רואים ואין בידינו למחות, כי כל כך נסתמו הלבבות כי א"א לומר ולדבר, ונתקיים בנו מאמר חז"ל (סוטה מ"ט ע"ב) אין תוכחה, ושומר נפשו יברח ממקום שיש שוחטים הללו, ומי יתן לנו כח שנוכל להזהר מאכילת בשר לגמרי, אבל מה נעשה כי תש כחינו, וכש"כ מה נעשה בעניני הקצבים, שיש הרבה קלי הדעת שחשודים לאכול טריפות, וגם בשביל קצת הרווחה חוטפים ומוכרים מן הבא בידם דברים אסורים ר"ל, בפרט במקום שאין שם משגיחים, ומכשילים הניקור בעוה"ר ממיעוט היראה ומיעוט השגתם בפרט בכפרים, ונמצא הרבה פעמים גידים אסורים בתוך הבשר, ונמצא לאלו היר"ש שגזרה"ם שאינם אוכלים רק בשר עוף, ומזה יוצא מהרבה חששים, ואין דברינו בדרך כלל ח"ו, כי ישראל קדושים הם וחלילה לי לדבר בכלל, רק בפרטות אני מדבר במקום שאין בנמצא משגיחים כשרים ויראי השם, ומי שרוצה לקדש עצמו לפני בוראו ונתיעצתי עם כמה שוחטים יראים, ואמרו לי לעצה טובה שלא לאכול רק בשר עוף, וזה עצה לשמור נפשו מכמה מכשולים כידוע ליודעים וכש"כ עכשיו בדורנו. (שלחן הטהור)

סומכים על השוחטים בעינים עוורות, בעוד שאם אותו שוחט יבקש ללוות מעות מאותו איש לא יסמוך עליו

בספה"ק באר מים חיים פ' חיי כתב וז"ל: בדורותינו היום אם יבוא אחד ובידו סכין לשחוט, ויאמר כי הוא שו"ב ומומחה, יאמינו לו בכל שהוא, ולא ישאל ויחקור וידרוש עליו כ"כ, ויאמר מן הסתם כל המצויים אצל שחיטה מומחים הם, וכמו"כ אם א' יביא יין וחלב או דג וכדומה מדברים הנמצאים בהם חשש איסור, או אם יתנו לפניו דברים הצריכים בדיקה מתולעים וכו', יאמר מן הסתם יהודי מוחזק בכשרות הוא, ואינו חשוד להאכיל דבר שאינו ראוי לאכול, ולא כן יעשה אם יבוא אחד ללוות מאתו מעות או שאר דברי חפץ, לא יאמין לו כפשוטו בשום אופן עד אשר ידרוש ויחקור וישאל היטב עליו, מי הוא זה ואיזה הוא,

ואם נאמן הוא או אינו כ"כ, ואם כבר יתרצה ליתן לו, יעמיד עליו עדים ויכתוב בספר וחתום, ויפחד וירעד עד כלות הזמן אולי לא ישלם לו, והכל בשביל כי זה הוא העיקר בעיניו בכל עבודתו שעובד בעוה"ז, ולזה יתן כל לבו ונפשו ועיניו שלא לבוא לידי הפסד, משא"כ במצות ד' שלטפל נחשב בעיניו, ואם לא יהי' על צד היותר טוב, מה יהי' בזה כיון שלא זה הוא עיקר עבודתו עיי"ש באריכות שמתמרמר על מצב הדור, ומה נענה אגן אבתרי'.

קצב ביקש מהרה"ק מברדיטשוב שלא הכירו לשחוט עבורו, וכשביקש ממנו הלאה לזמן קצר חשש הקצב מפניו

ועד"ז יסופר בשם הרה"ק מברדיטשוב זל"ה, שפ"א בא אצל קצב אחד שלא הכירו, ושאל אותו הקצב אם אינו שו"ב, כי יש לו לשחוט בהמה אחת, והשו"ב דר כשני פרסאות ממקום הכפר, והשעה דחוקה לו להמתין עד כי יבוא השו"ב, ענהו הרה"ק הן, ורצה הקצב שהרב ישחוט לו הבהמה וישלם לו כפליים לתשועה, אמר לו הרה"ק אעשה רצונך, אבל בקשה אחת יש לי אליך, הן אני צריך היום לביתי עשרים רז"כ והוא נחוץ מאד, לכן אבקשך אשר תמחול להלות לי סך הנ"ל, ובעוד ימים אחדים אשיבם לך ברב תודה, כי הלא הנני נוסע על הכפרים עבור נדבות, ובה"ה כי הנני איש אמת ולא אשקר באמונתי, א"ל הקצב לדבר הזה יסלח לי מר, כי הלא אעפי"כ אינני מכיר את מעלתו ואיך יוכל לבקש ממני דבר גדול כזה להלוות עשרים רז"כ לאיש אשר אינני מכירו, אז אמר אליו הרה"ק ישמעו אזניך מה שאתה מוצא מפין, עשרים רז"כ אינך חפץ להלוות לי יען כי אינך מכיר אותי, ולשחוט לך בהמה רצונך לסמוך עלי, ואם הי' מזדמן אחד אשר חפץ להרויח הרינייש משכר השחיטה, והי' שוחט הבהמה ובדקה ומכשירה, היית ח"ו מאכיל נבילות וטריפות לישראל, אשר זה עבירה יותר גדולה מן עשרים רז"כ שלא להחזיר) כי עכ"פ כל יום בעמוד החזיר ומעוות שיוכל לתקן) ואז החזיר הרה"ק את הקצב למוטב, שמעתה לא יעשה מעשה כזאת, וגילה לו כי איננו שו"ב, רק רצה להעבירו מדעתו דעת נקלה.

המשך בעלון הבא

נספח מב

העתק מספר "ראוי לביילה"
מהגה"צ ר' פנחס יעקב גערבער ז"ל
 רב ד"ק פועלי צדק בלונדון

בשנת תרפ"ד לפ"ק אחר הפסח, על פי בקשת היושב ראש של הקאמיטע אף בהלט דפה לאנדאן הבריה אשר זכינו להתראות עמהם בשבוע העברה להעתיק להם הדינין עפ"י דת תורתנו הקדושה והמסורה לנו מחכמינו ז"ל מדור דור, הן בעניני משרת השוחטים והן בעניני משרת הרבנות, ובריך רחמנא דיהיב מלכותא בארעא כעין מלכותא דרקיעא ויהיב להו שולטנא ורחמי דינא ומוכנים ועומדים אנו לשרתם ולעשות רצונם כיד ה' הטובה עלינו.

דוה ידוע כי מצות שחיטה היא אחת מתרי"ג מצות שנאמרו למשה, והיא מצוה תנ"א להזהר על השחיטה, וזה לשון ספר החינוך שהוא הולך על סדר הרמב"ם, מצוה תנ"א להזהר על השחיטה, שכל מי שירצה לאכול בשר בהמה חיה או עוף שישחוט אותם תחילה כראוי ולא יהיה לו היתר אלא בביחה, ועל זה נאמר וזבחת מבקרך ומצאנך כאשר צויתך וגו' (דברים י"ב פסוק כ"א), ולשון ספרי מה מוקדשין בשחיטה אף חולין בשחיטה, כאשר צויתך מלמד שנצטוו משה רבינו על הושט ועל הגרגרת ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה, פירוש לא שיהי' כן במשמע הכתוב אלא שהציווי הזה באה הקבלה עליו שהיה כן שנצטוו בכל ענין השחיטה, כמו שידוע לנו בסכין ושיעור מקום השחיטה בוושט ובקנה ושאר הענינים וכו'. כבר כתבתי בסוף סדר צו באיסור דם ובראש אחרי מות מצות דכיסוי הדם בענין ההרחקה שהרחיקה ממנו התורה דם כל בשר, מה שידעתי. ואומר גם כן על צד הפשט כי מצות השחיטה היא מאותו הטעם לפי שידוע כי מהצוואר יצא דם הגוף יותר מבשאר מקומות הגוף, ולכן נצטוונו לשחטו משם טרם שנאכלוהו, כי משם יצא כל דמו ולא נאכל הנפש עם הבשר. ועוד נאמר מטעם השחיטה מן הצואר ובסכין בדוק כדי שלא נצער בעלי חיים יותר מדאי, כי התורה התירן לאדם למעלתו ליוון מהם ולכל צרכיו ולא לצערם בחינם, וכבר חברו חכמים הרבה ספרים באיסור צער בעלי חיים ב"מ ושבת, עכ"ל הטהור.

זהו דרך כלל המצוה של שחיטה ולבאר כל דיני המצוה של שחיטה דעל זה נכתב בשולחן ערוך יורה דעה שמונה ועשרים סימנים, זה הנמנע להעתיק הכל, אלא נעתיק בדין משרת השוחט.

זה לשון הרמב"ם הלכות שחיטה פרק ד' הלכה ג': ישראל שידוע הלכות שחיטה הרי זה לא ישחוט בינו לבין עצמו לכתחילה עד שישחוט בפני חכם פעמים רבות עד שיהי' רגיל וזריז, ואם שחט תחילה בינו לבין עצמו שחיתו כשרה. היודע הלכות שחיטה ושטח בפני חכם עד שנעשה רגיל, והוא הנקרא מומחה, וכל המומחים שוחטין לכתחילה בינו לבין

עצמן, ואפילו נשים ועבדים אם היו מומחין הרי אלו שוחטין לכתחילה, עכ"ל הטהור.

וזה לשון השולחן ערוך יורה דעה (סימן א' סעיף א') ברמ"א שם: אבל השוחט עצמו לא ישחוט אעפ"י שידוע הלכות שחיטה ומומחה עד ששחט ג' פעמים בפני חכם ומומחה בהלכות שחיטה שידוע שהוא רגיל וזריז, שלא יתעלף, טור בשם הרמב"ם, ולכן נוהגין שאין אדם שוחט אלא אם כן נטל קבלה לפני חכם ואין החכם נותן לו קבלה עד שידע בו שהוא יודע הלכות שחיטה ובקי ביד, ולכן נוהגין שכל הבאין לשחוט סומכין עליהן לכתחילה ולא בדקינן אותם לא בתחילה ולא בסוף, דכל המצויין אצל שחיטה כבר נטלו קבלה מפני חכם. ובקצת מקומות נוהגין להחמיר עוד דהמקבל נוטל כתב מן החכם לראיה שנתן לו קבלה, עכ"ל הטהור.

היוצא לנו מדבריהם הקדושים, דחכם הוא רב הנקרא בזמנינו, והספרדים גם כעת שממנים רב עליהם קורין אותו בשם חכם, אבל היא היא, יש להם ליתן קבלה לשחוט אחר הבחינה היטב שהוא מומחה בהלכות שחיטה ובקי ביד, ואין אנו צריכין לזה בית דין ולא "טשיף ראבי", דאין לנו בני ישראל "טשיף ראבי, אלא כל איש שהוא מוסמך מרבנים יכול להנהיג ברבנות אפילו במקום שיש שם רב, כמו דאיתא בהדיא בשולחן ערוך יורה דעה סוף סימן רמ"ה, וזה לשונו: רב היושב בעיר ולומד לרבים יכול חכם אחד לבוא וללמוד גם כן שם אפילו מקפח קצת מפרנסת הראשון כגון שהקהל קבלו הראשון עליהם לרב ונטל פרס מהם על זה, אפילו הכי יכול השני לבא לדור שם ולהחזיק ברבנות בכל דבר כמו הראשון אם הוא גדול וראוי לכך, מהרי"ו סי' קנ"א ומהרא"י בפסקיו סי' קנ"ח. ובשפתי כהן שם ס"ק י"ד אפילו חכם הראשון זקן ממנו, ע"כ.

וכן מבואר בהדיא מהגאון הגדול בעל חתם סופר חלק חושן משפט (סימן קס"ג) וזה לשונו: זה אני אומר דבר פשוט הוא אצלי דלענין לדון בין איש לחבירו ולהורות באיסור והיתר לא תליא כלל בקבלת שום קהילה, כיון שנתנו רבנים מהודם עליו והוא ראוי לכך הרי הוא לכל דברים כאחד הרבנים. ודבר זה נלמוד בפשיטות ממה שכתבו בפסקי מהרא"י בתשובה דמהר"י ברונא דאפילו אם היה שם בעיר חכם גדול ממנו וקבלו עליהם לרב, יכול רב אחר לישב גם כן במקומו להורות ולדון, ועיקר טעמיה בזה משום יגדיל תורה ויאדיר וקנאת סופרים תרבה חכמה וכו'. מכל זה מבואר דלא תליא כלל בקהלת הקהילה עליהם אלא כל שהוא ראוי לכך ממילא כבר קדשוהו שמים, עכ"ל הטהור.

ומוכח עוד מזה מה שדקדק בלשונו הטהור לכתוב תיבת לדון בין איש לחבירו ולהורות באיסור והיתר שזה נקרא בשם רב, דלא כהמון העם שחושבין שאיש שאין כחו אלא בפה לדרוש מעל הבימה שקורין "פריטשער" הוא רב, זה טעות. אלא רב אמיתי צריך

